

Afzender
Woo-desk
Woo.juridische-zaken.korpsstaf@politie.nl
088-9645051

VERZONDEN 08 SEP. 2025

Datum 3 september 2025
Ons kenmerk 2024-0027377/ 10491
Uw kenmerk

Behandeld door
Kopie aan
Bijlage(n) 6

Onderwerp Besluit op Woo-verzoek

Geachte ,

In uw verzoek van 15 mei 2024, door mij ontvangen op dezelfde dag, heeft u mij gevraagd informatie openbaar te maken over aangiftes van of door Eritrese personen van afpersing.

Over dit verzoek heeft u op 17 mei 2024 telefonisch contact gehad met een medewerker van de Woo-desk.

Op basis van uw verzoek en naar aanleiding van het preciseringsgesprek d.d. 17 mei 2024 is gebleken dat u informatie wenst te ontvangen over:

- Het aantal aangiftes van of door Eritrese personen van afpersing, en;
- Wat er vervolgens met deze aangiftes is gedaan
- Alle communicatie over afpersing van of door Eritrese personen binnen de politie en met derden.

Op 27 mei 2024 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. Daarbij is medegedeeld dat uw verzoek binnen vier weken na de ontvangst van het verzoek wordt beoordeeld.

Vervolgens is er op 25 september 2024, 10 december 2024 en 11 maart 2025 contact geweest over het verloop van de behandeling van het verzoek.

Op 21 juli 2025 heeft de coördinator van de Woo-desk SKL-contact met u opgenomen over de behandeling van het verzoek.

1. Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo).

2. Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek heb ik een uitvraag gedaan bij de Woo-desks van alle regionale eenheden, de landelijke eenheid en het Politiedienstencentrum (PDC). Ik heb hen verzocht uw verzoek verder uit te zetten bij de afdelingen Bestuursondersteuning, Communicatie, Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) en de Dienst Regionale Recherche (DRR) en gevraagd of ze in het bezit zijn van de volgende categorieën van documenten die specifiek zien op afpersing van of door Eritrese personen en/of waarin wordt gesproken over dit fenomeen:

- Memo's
- Verslagen
- Vastgesteld beleid/ werkinstructies
- Communicatie tussen de politie en met derden
- Andere documenten waarvan bekend is dat het hierover handelt

De zoektermen die hierbij zijn gebruikt zijn "Eritrea", "Eritreeërs", "Afpersing", "Mensensmokkelaars", "Smokkelbendes". De laatste drie zoektermen zijn gezocht in relatie tot mensen met de Eritrese Nationaliteit.

Daarnaast heb ik voor het aantal aangiftes van of door Eritrese personen van afpersing een uitvraag gedaan bij het Bureau Management Informatie (BMI).

Afpersing wordt binnen het politiesysteem geregistreerd onder de maatschappelijke klasse chantage/afpersing. Maatschappelijke klassen zijn labels om incidenten en activiteiten te categoriseren.

Gelet op het feit dat dit onderwerp niet geheel gestructureerd door de politie wordt geregistreerd, zijn de cijfers mede tot stand gekomen door middel van 'tekstzoeken'. Het zoeken in teksten is gedaan door te zoeken in formulieren van incidenten behorende tot de bovengenoemde maatschappelijke klasse in de periode 2016-2024, waarbij aangifte is gedaan door een persoon of met een geregistreerd betrokken slachtoffer, met de Eritrese nationaliteit of met geboorteland Eritrea en waarbij onder andere steekwoorden zijn gebruikt ten behoeve van gijzeling, ontvoering, kidnapping en dergelijke.

Dit betreffen dus de incidenten waarbij er aangifte is gedaan. Ook zullen er gevallen van afpersing niet gemeld worden bij de politie. Deze cijfers geven daarom waarschijnlijk een ondergrens van het werkelijke aantal.

Gegevens

Onderstaand tabel geeft het aantal incidenten met aangiften weer per jaar in de jaren 2016-2024. Het gaat om gegevens op landelijk niveau en de jaren zijn op basis van kennisname (i.c. aangiftedatum).

Aantal incidenten Landen van gijzeling	Jaar			Totaal
	2016	2018	2024	
Ethiopië			1	1
Libië		1	1	2
Soedan	1	1		2
Totaal	1	2	2	5

Bron: BVI

Van deze vijf incidenten:

- zijn twee incidenten als dossier(s) ingezonden naar het Openbaar Ministerie ter vervolging van de verdachten.
- is één incident als onderzoek overgedragen aan de Koninklijke Marechaussee (KMar).
- is één incident als onderzoek afgewezen in verband met het ontbreken van opsporingsindicatie.
- is één incident als onderzoek (nog) in behandeling.

3. Besluit

Ik besluit (een deel van) de door u gevraagde informatie openbaar te maken. Op de inventarislijst staat bij de documenten aangegeven dat ze deels of volledig openbaar worden gemaakt.

De inventarislijst maakt integraal onderdeel uit van het besluit. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen".

4. Overwegingen

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1 tweede lid aanhef en onder e van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Daar waar sprake is van een politieambtenaar die in zijn publieke functie in de openbaarheid is getreden, zijn de naar de personen herleidbare gegevens onleesbaar gemaakt. Het gaat om persoonsgegevens die te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummer en functienamen. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van ambtenaren die niet vanuit hun functie in de openbaarheid treden niet bekend wordt, omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk, daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

Het belang van het goed functioneren van de politie

Op grond van artikel 5.1, tweede lid aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de politie schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Daar waar sprake is van een intern e-mailadres en/of een intern telefoonnummer, zijn deze afdelingsspecifieke gegevens onleesbaar gemaakt. Misbruik van soortgelijke e-mailadressen en telefoonnummers moet zoveel mogelijk voorkomen worden. Het is immers voor de betrokkenen onwenselijk om overbelasting en/of onheus gebruik te veroorzaken door openbaarmaking ervan.

Daarnaast bevat document 076 namen van interne afdelingen die zich bezighouden met het verzamelen en verwerken van operationele informatie. De aard van de werkzaamheden is gevoelig, aangezien deze afdeling ondersteuning biedt aan tactische processen. Openbaarmaking van de namen van deze afdelingen kan de effectiviteit van het politiewerk dan ook nadelig beïnvloeden. In de afweging is betrokken dat het belang van het goed functioneren van de politie zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. De betreffende afdelingen worden om deze redenen niet openbaar gemaakt.

Het belang van inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder d, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit inspectie, controle of toezicht door bestuursorganen belemmert en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Dit is met name het geval wanneer de uitkomsten van inspecties, controles of toezicht nauw samenhangen met informatie over toegepaste methoden en technieken, of wanneer openbaarmaking de effectiviteit daarvan vermindert.

Bij enkele passages uit documenten 074 en 077 is hiervan sprake. Deze passages bevatten gegevens over de aanpak en opsporing van migratiecriminaliteit door de politie. Openbaarmaking van deze informatie kan ertoe leiden dat de werkwijze van de politie algemeen bekend wordt, waardoor mensensmokkelaars hun gedrag kunnen aanpassen en de controles minder effectief worden.

Aangezien de documenten zijn opgesteld ter verbetering van de controleaanpak op aangiftes en meldingen langs migratieroutes, en openbaarmaking waarschijnlijk leidt tot de vermindering van de effectiviteit van deze controles, weegt in dit geval het belang van bescherming van inspectie, toezicht en controles zwaarder dan het belang van openbaarheid.

Wijze van openbaarmaking en publicatie

De documenten die gedeeltelijk openbaar worden, worden samen met deze brief per post aan u toegezonden.

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die voor iedereen gedeeltelijk openbaar worden, worden op www.politie.nl gepubliceerd.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met de Woo-desk. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op www.politie.nl/woo/.

Met vriendelijke groet,

De korpschef van politie,
namens deze,

mr. M.H.E. Mathon
Hoofd Juridische Zaken

Rechtsbescherming

Indien u zich niet kunt verenigen met de inhoud van dit besluit, kunt u in overeenstemming met de Awb binnen een termijn van zes weken na bekendmaking van dit besluit schriftelijk bezwaar maken. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan de korpschef, ter attentie van de Woo-desk, postbus 17107, 2502 CC Den Haag onder vermelding van het kenmerk van de politie zoals deze is vermeld in het colofon van het besluit.

Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en ten minste bevatten: naam en adres, dagtekening, omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht en de gronden van bezwaar. Er dient een volmacht te worden verstrekt, indien het bezwaarschrift niet door de belanghebbende, maar namens deze wordt ingediend.

De elektronische weg voor het indienen van een bezwaarschrift is niet geopend.

